

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

20. december 2017*

»Præjudiciel forelæggelse – lovpligtig ansvarsforsikring for motorkøretøjer – direktiv 2009/103/EF – artikel 3, stk. 1 – begrebet »færdsel med køretøjer« – national ordning, der udelukker kørsel med motorkøretøjer på veje og områder, der ikke er »egnet til færdsel«, med undtagelse af veje eller områder, der, selv om de ikke er egnede til færdsel, alligevel er »til offentlig brug«

I sag C-334/16,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Audiencia Provincial de Albacete (regional domstol i Albacete, Spanien) ved afgørelse af 23. maj 2016, indgået til Domstolen den 15. juni 2016, i sagen

José Luis Núñez Torreiro

mod

AIG Europe Limited, Sucursal en España, tidligere Chartis Europe Limited, Sucursal en España,

Unión Española de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (Unespa),

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, C.G. Fernlund, og dommerne A. Arabadjiev (refererende dommer) og E. Regan,

generaladvokat: Y. Bot,

justitssekretær: fuldmægtig L. Carrasco Marco,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 5. april 2017,

efter at der er afgivet indlæg af:

- AIG Europe Limited, Sucursal en España og Unión Española de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (Unespa) ved abogado J. Marín López,
- den spanske regering ved V. Ester Casas, som befuldmægtiget,
- den tyske regering ved T. Henze og J. Mentgen, som befuldmægtigede,

* Processprog: spansk.

- Irland ved A. Joyce, L. Williams og G. Hodge, som befuldmægtigede, bistået af barrister G. Gilmore,
- Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland ved J. Kraehling, som befuldmægtiget, bistået af barrister A. Bates,
- Europa-Kommissionen ved J. Rius og K.-P. Wojcik, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 14. juni 2017,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 3 og 5 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/103/EF af 16. september 2009 om ansvarsforsikring for motorkøretøjer og kontrollen med forsikringspligtens overholdelse (EUT 2009, L 263, s. 11).
- 2 Anmodningen er blevet fremsat i forbindelse med en tvist mellem José Luis Núñez Torreiro og AIG Europe Limited, Sucursal en España, tidligere Chartis Europe Limited, Sucursal en España (herefter »AIG«) og Unión Española de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (Unespa) (den spanske forening for forsikring og genforsikring) vedrørende betaling af erstatning i henhold til den lovpligtige ansvarsforsikring for motorkøretøjer (herefter »den lovpligtige forsikring«) efter en ulykke, der indtraf på et militært træningsanlæg.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 Første, anden og tyvende betragtning til direktiv 2009/103 anfører følgende:
 - »(1) [Rådets] direktiv [72/166/EØF af 24. april 1972 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om ansvarsforsikring for motorkøretøjer og kontrollen med forsikringspligtens overholdelse (EFT 1972, L 103, s. 1)], [Rådets] andet direktiv [84/5/EØF af 30. december 1983 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om ansvarsforsikring for motorkøretøjer (EFT 1984, L 8, s. 17)], [Rådets] tredje direktiv [90/232/EØF af 14. maj 1990 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om ansvarsforsikring for motorkøretøjer (EFT 1990, L 129, s. 33)] og [Europa-Parlamentets og Rådets] direktiv [2000/26/EF af 16. maj 2000 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om ansvarsforsikring for motorkøretøjer og om ændring af Rådets direktiv 73/239/EØF og 88/357/EØF (Fjerde motorkøretøjsforsikringsdirektiv) (EFT 2000, L 181, s. 65)] er blevet ændret væsentligt flere gange. De fire direktiver samt [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/14/EF af 11. maj 2005 om ændring af Rådets direktiv [72/166], [84/5], 88/357/EØF og 90/232/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv [2000/26] om ansvarsforsikring for motorkøretøjer (EUT 2005, L 149, s. 14)] bør af klarheds- og rationaliseringshensyn kodificeres.
 - (2) Ansvarsforsikring for motorkøretøjer [...] er af særlig betydning for Europas borgere, uanset om de er forsikringstagere eller ofre for en ulykke. Den har ligeledes væsentlig betydning for forsikringsselskaberne, da den udgør den største del af skadesforsikringsmarkedet i [EU]. Motorkøretøjsforsikring har også indflydelse på fri bevægelighed for personer og køretøjer. Det bør derfor være en væsentlig prioritet for [EU] på området for finansielle tjenesteydelser at styrke og konsolidere det indre marked for motorkøretøjsforsikring.

[...]

(20) Der skal sikres personer, der lider skade ved uheld forvoldt af motorkøretøjer, ensartet behandling, uanset hvor i [EU] uheldet finder sted.«

4 Direktivets artikel 1 bestemmer følgende:

»I dette direktiv forstås ved:

1) »køretøj«: ethvert motordrevet køretøj, der er bestemt til trafik til lands, og som ikke kører på skinner, såvel som påhængskøretøjer, selv om de ikke er tilkoblede

[...]«

5 Direktivets artikel 3 bestemmer:

»Hver medlemsstat træffer med forbehold af artikel 5 passende foranstaltninger til at sikre, at erstatningsansvaret for køretøjer, der er hjemmehørende i det pågældende land, er dækket af en forsikring.

Der træffes inden for rammerne af de i stk. 1 omhandlede foranstaltninger bestemmelse om, hvilke skader der dækkes samt om forsikringens nærmere vilkår.

[...]

Den forsikring, der er omhandlet i stk. 1, skal dække tingsskade såvel som personskade.«

6 Direktivets artikel 5 bestemmer:

»1. Hver medlemsstat kan gøre undtagelse fra artikel 3 for bestemte offentlige eller private fysiske og juridiske personer, som det pågældende land optager på en liste, der sendes til de andre medlemsstater og til Kommissionen.

[...]

2. Hver medlemsstat kan gøre undtagelse fra artikel 3 for bestemte arter af køretøjer eller for køretøjer, der er forsynet med særligt kendemærke, og som det pågældende land optager på en liste, der sendes til de andre medlemsstater og til Kommissionen.

[...]«

7 Artikel 29 i direktiv 2009/103 har følgende ordlyd:

»Direktiv [72/166], [84/5], [90/232], [2000/26] og [2005/14] [...] ophæves [...].

Henvisninger til det ophævede direktiv gælder som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag II.«

Spansk ret

- 8 Artikel 1 i Ley sobre responsabilidad civil y seguro en la circulación de vehículos a motor (lov om erstatningsansvar og forsikring for motorkøretøjer), kodificeret ved Real Decreto Legislativo 8/2004 (kongeligt lovdekret nr. 8/2004) af 29. oktober 2004 (BOE nr. 267 af 5.11.2004, s. 3662) (herefter »lov om erstatningsansvar og forsikring for motorkøretøjer«), bestemmer:

»1. På grund af den risiko, der er forbundet med at føre et køretøj, er føreren heraf ansvarlig for person- eller tingsskade indtruffet som følge af kørslen.

[...]

6. Ved administrative bestemmelser defineres begreberne »køretøjer« og »kørsel« med henblik på denne lov. Under alle omstændigheder omfatter kørsel ikke anvendelse af et køretøj som et instrument til at begå forsætlige forbrydelser mod personer eller ejendom.«

- 9 Artikel 7, stk. 1, i lov om erstatningsansvar og forsikring for motorkøretøjer bestemmer:

»Inden for rammerne af den lovpligtige forsikring skal forsikringsselskabet yde erstatning til skadelidte for de skader, der er forårsaget på dennes person og ejendom, samt for udgifter og andet tab, som denne har ret til i henhold til gældende lovgivning. Forsikringsselskabet kan kun fritages for denne pligt, hvis det kan bevise, at forholdet ikke giver anledning til erstatningsansvar i henhold til artikel 1 i nærværende lov.

[...]«

- 10 Artikel 2 i Real Decreto 1507/2008 por el que se aprueba el reglamento del seguro obligatorio de responsabilidad civil en la circulación de vehículos a motor (kongeligt lovdekret nr. 1507/2008 om godkendelse af bekendtgørelse om lovpligtig ansvarsforsikring for motorkøretøjer) af 12. september 2008 (BOE nr. 222 af 13.9.2008, s. 37487) (herefter »bekendtgørelse om lovpligtig ansvarsforsikring«) er affattet som følger:

»1. Med henblik på erstatningsansvaret for motorkøretøjer og den lovpligtige ansvarsforsikrings dækning, der er omfattet af denne bekendtgørelse, forstås ved kørsel forhold, som følger af den risiko, der opstår ved de i foregående artikel nævnte former for færdsel med motorkøretøjer såvel i garager og på parkeringsanlæg som på offentlige eller private veje eller områder, der er egnet til færdsel, i byer eller mellem byområder samt på veje eller områder, der ikke har disse karakteristika, men som er til offentlig brug.

[...]«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 11 Den 28. juni 2012 deltog José Luis Núñez Torreiro, officer i den spanske hær, i nogle natlige militærøvelser på et militært træningsanlæg i Chinchilla (Spanien), da det militære hjulkøretøj af typen »Aníbal« (herefter »det omhandlede køretøj«), der var forsikret af AIG med en lovpligtig forsikring, og hvori han var passager, væltede, hvilket påførte ham skader af forskellig karakter. Køretøjet kørte ikke i et område, der var beregnet til hjulkøretøjer, men i et terræn beregnet til bæltekøretøjer.
- 12 På grundlag af artikel 7 i lov om erstatningsansvar og forsikring for motorkøretøjer fremsatte José Luis Núñez Torreiro over for AIG et krav om betaling af erstatning på 15 300,56 EUR for den skade, han havde lidt som følge af ulykken.

- 13 AIG afviste ved at støtte sig på artikel 1, stk. 6, i lov om erstatningsansvar og forsikring for motorkøretøjer, sammenholdt med artikel 2 i bekendtgørelsen om lovpligtig forsikring, at betale ham dette beløb, eftersom ulykken ikke opstod som følge af »kørsel«, idet den skete, da køretøjet færdedes i et militært træningsanlæg med begrænset adgang for alle ikke-militære køretøjer. Forsikringsselskabet var således af den opfattelse, at dette område ikke var »egnet til færdsel« og endvidere ikke var »til offentlig brug« i henhold til bekendtgørelsens artikel 2.
- 14 José Luis Núñez Torreiro anlagde sag mod AIG ved Juzgado de Primera Instancia n. 1 de Albacete (ret i første instans nr. 1 i Albacete, Spanien). Ved dom af 3. november 2015 forkastede denne ret søgsmålet med den begrundelse, at José Luis Núñez Torreiros skader ikke var en følge af »kørsel«, da køretøjet færdedes i et terræn, der ikke var egnet for det og desuden ikke var til offentlig brug.
- 15 José Luis Núñez Torreiro appellerede denne dom til den forelæggende ret Audiencia Provincial de Albacete (regional domstol i Albacete, Spanien), idet han gjorde gældende, at artikel 1, stk. 6, i lov om erstatningsansvar og forsikring for motorkøretøjer, sammenholdt med artikel 2 i bekendtgørelsen om lovpligtig forsikring, skulle fortolkes strengt i henhold til den vejledning, som kan udledes af dom af 4. september 2014, Vnuk (C-162/13, EU:C:2014:2146), i hvilken Domstolen fastslog, at forsikringsselskabet ikke kan fraskrive sig sit ansvar, såfremt anvendelsen af køretøjet er i overensstemmelse med dets almindelige brug.
- 16 Den forelæggende ret er i tvivl om, hvorvidt artikel 1, stk. 6, og artikel 7, stk. 1, i lov om erstatningsansvar og forsikring for motorkøretøjer, sammenholdt med artikel 2 i bekendtgørelsen om lovpligtig forsikring, er forenelige med artikel 3 i direktiv 2009/103, eftersom disse bestemmelser i national lovgivning har den virkning, at i visse situationer såsom den, der er genstand for den tvist, der er indbragt for den, skal ansvaret for anvendelse af motorkøretøjer ikke dækkes af en forsikring. Den forelæggende ret er af den opfattelse, at de eneste undtagelser til denne forpligtelse er dem, der er opregnet i direktivets artikel 5. Endvidere har retten bemærket, at Domstolen i dom af 4. september 2014, Vnuk (C-162/13, EU:C:2014:2146), bl.a. fastslog, at begrebet »færdsel med køretøjer« som omhandlet i artikel 3 i direktiv 2009/103 ikke kan overlades hver enkelt medlemsstats skøn.
- 17 Det følger efter den forelæggende rets opfattelse heraf, at medlemsstaterne kun kan fastsætte undtagelser til kravet om en ansvarsforsikring for motorkøretøjer eller til begrebet »færdsel med køretøjer« inden for rammerne af artikel 5 i direktiv 2009/103, eller såfremt anvendelsen af det pågældende køretøj ikke er i overensstemmelse med dets almindelige brug. De undtagelser til begrebet »kørsel«, der følger af, at dette begreb i henhold til artikel 2, stk. 1, i bekendtgørelsen om lovpligtig forsikring er blevet begrænset til kørsel på områder, der er »egnet til færdsel«, eller »der ikke har disse karakteristika, men som er til offentlig brug«, er derfor uforenelige med EU-retten. Det samme gælder for så vidt angår bekendtgørelsens artikel 2, stk. 2 og 3, som fastsætter en undtagelse til kravet om en lovpligtig ansvarsforsikring for køretøjer for anvendelse af disse på sportsanlæg, i havne og lufthavne eller som led i udførelsen af industri- eller landbrugsarbejde eller med henblik på at begå forsætlige forbrydelser.
- 18 Under disse omstændigheder har Audiencia Provincial de Albacete (regional domstol i Albacete) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Kan begrebet »færdsel med køretøjer« – eller »kørsel« som forsikringsrisiko i forbindelse med ansvarsforsikring for motorkøretøjer, som EU-retten (bl.a. artikel 3 i direktiv 2009/103) henviser til, fastlægges i en medlemsstats nationale lovgivning på en anden måde, end den er fastlagt i EU-retten?

- 2) Såfremt dette spørgsmål besvares bekræftende, kan dette begreb da udelukke (ud over bestemte personer, kendemærker eller bestemte arter af køretøjer, jf. artikel 5, stk. 1 og 2, i direktiv 2009/103) tilfælde af færdsel, afhængig af det område, hvor den finder sted, som f.eks. veje eller terræner, der »ikke er egnede« til færdsel?
- 3) Kan bestemte former for anvendelse af køretøjet, der er forbundet med formålet hermed (f.eks. i forbindelse med sports-, industri- eller landbrugsaktiviteter) eller med førerens intention (f.eks. at anvende køretøjet til at begå en forsætlig forbrydelse), udelukkes fra at være »kørsel«?

Om de præjudicielle spørgsmål

Om det første og det andet spørgsmål

- 19 Med det første og det andet spørgsmål, der skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret i det væsentlige oplyst, om artikel 3, stk. 1, i direktiv 2009/103 skal fortolkes således, at den er til hinder for en national ordning såsom den i hovedsagen omhandlede, som giver mulighed for at udelukke skade, der indtræffer i forbindelse med kørsel med et motorkøretøj på veje eller områder, der ikke er »egnet til færdsel«, fra den lovpligtige forsikrings dækning med undtagelse af veje eller områder, der, selv om de ikke er egnede til færdsel, alligevel er »til offentlig brug«.
- 20 Disse spørgsmål hviler i det foreliggende tilfælde på den forudsætning, at skade, der forvoldes ved kørsel med motorkøretøjer på et militært træningsanlæg såsom det i hovedsagen omhandlede, i henhold til spansk lovgivning kan udelukkes fra den lovpligtige forsikrings dækning med den begrundelse, at dette udgør et terræn, der er uegnet til færdsel med køretøjer, som endvidere ikke er til »offentlig brug« som omhandlet i artikel 2, stk. 1, i bekendtgørelsen om lovpligtig forsikring.
- 21 I denne forbindelse bestemmer artikel 3, stk. 1, i direktiv 2009/103, at hver medlemsstat med forbehold af direktivets artikel 5 træffer passende foranstaltninger til at sikre, at erstatningsansvaret for køretøjer, der er hjemmehørende i det pågældende land, er dækket af en forsikring.
- 22 Indledningsvis bemærkes, at et militært hjulkøretøj af typen »Anibal« såsom det i hovedsagen omhandlede henhører under begrebet »køretøj« som omhandlet i artikel 1, nr. 1), i direktiv 2009/103, eftersom det udgør et »motordrevet køretøj, der er bestemt til trafik til lands, og som ikke kører på skinner«. Endvidere er det ubestridt, at køretøjet er hjemmehørende i en medlemsstat, og at det ikke er omfattet af en undtagelse vedtaget i henhold til direktivets artikel 5.
- 23 Med henblik på at give et brugbart svar på de forelagte spørgsmål skal det afgøres, om omstændigheder såsom de i hovedsagen omhandlede henhører under begrebet »færdsel med køretøjer« som omhandlet i det pågældende direktivs artikel 3, stk. 1.
- 24 Det bemærkes i denne forbindelse, at Domstolen har fastslået, at rækkevidden af dette samme begreb som omhandlet i artikel 3, stk. 1, i direktiv 72/166 (herefter »første direktiv«), hvis indhold i det væsentlige svarer til indholdet af artikel 3, stk. 1 og 2, i direktiv 2009/103, ikke kan overlades til hver enkelt medlemsstats vurdering, men udgør et selvstændigt begreb i EU-retten, der bl.a. i overensstemmelse med Domstolens faste praksis skal fortolkes under hensyntagen til denne bestemmelses kontekst og de formål, der forfølges med den ordning, som bestemmelsen er en del af (jf. i denne retning dom af 4.9.2014, Vnuk, C-162/13, EU:C:2014:2146, præmis 41 og 42, og af 28.11.2017, Rodrigues de Andrade, C-514/16, EU:C:2017:908, præmis 31).
- 25 I denne forbindelse og som anført i første betragtning til direktiv 2009/103 blev der med dette direktiv foretaget en kodifikation af første direktiv, andet direktiv 84/5, tredje direktiv 90/232, direktiv 2000/26 og direktiv 2005/14. Disse direktiver har gradvist præciseret medlemsstaternes forpligtelser på området

for lovpligtig ansvarsforsikring. Disse direktiver havde dels til formål at sikre den frie bevægelighed både for køretøjer, der er hjemmehørende på Unionens område, og for personer, som kører i dem, dels til formål at sikre personer, der lider skade ved ulykker forvoldt af disse køretøjer, en ensartet behandling, uanset hvor i Unionen ulykken finder sted (jf. i denne retning dom af 23.10.2012, Marques Almeida, C-300/10, EU:C:2012:656, præmis 26, af 4.9.2014, Vnuk, C-162/13, EU:C:2014:2146, præmis 50, og af 28.11.2017, Rodrigues de Andrade, C-514/16, EU:C:2017:908, præmis 32).

- 26 Det fremgår af anden og tyvende betragtning til direktiv 2009/103 i det væsentlige, at dette forfølger de samme formål.
- 27 Endvidere fremgår det af udviklingen af EU-lovgivningen vedrørende lovpligtig ansvarsforsikring, at dette formål om beskyttelse af ofrene for ulykker forvoldt af motorkøretøjer konstant er blevet forfulgt og styrket af EU-lovgiver (jf. i denne retning dom af 4.9.2014, Vnuk, C-162/13, EU:C:2014:2146, præmis 52-55, og af 28.11.2017, Rodrigues de Andrade, C-514/16, EU:C:2017:908, præmis 33).
- 28 Det følger af ovenstående betragtninger, at artikel 3, stk. 1, i direktiv 2009/103 skal fortolkes således, at begrebet »færdsel med køretøjer« som omhandlet i denne bestemmelse ikke er begrænset til situationer med færdsel på veje, dvs. færdsel på offentlige veje, men at enhver anvendelse af et køretøj, der er i overensstemmelse med dette køretøjs almindelige brug, er omfattet af dette begreb (jf. i denne retning dom af 4.9.2014, Vnuk, C-162/13, EU:C:2014:2146, præmis 59, og af 28.11.2017, Rodrigues de Andrade, C-514/16, EU:C:2017:908, præmis 34).
- 29 I denne forbindelse har Domstolen præciseret, at for så vidt som de motorkøretøjer, der er omhandlet i første direktivs artikel 1, nr. 1), hvis ordlyd svarer til ordlyden af artikel 1, nr. 1), i direktiv 2009/103, uafhængigt af deres betegnelse almindeligvis anvendes som transportmiddel, henhører enhver anvendelse af et køretøj som transportmiddel under dette begreb (dom af 28.11.2017, Rodrigues de Andrade, C-514/16, EU:C:2017:908, præmis 37 og 38).
- 30 Domstolen har endvidere fastslået, at rækkevidden af det pågældende begreb ikke afhænger af egenskaberne ved det terræn, hvorpå motorkøretøjet anvendes (dom af 28.11.2017, Rodrigues de Andrade, C-514/16, EU:C:2017:908, præmis 35).
- 31 Der er i øvrigt ingen bestemmelse i direktiv 2009/103, der begrænser udstrækningen af forsikringsforpligtelsen og af den beskyttelse, som denne forpligtelse giver ofrene for de ulykker, som motorkøretøjer forvolder, til tilfælde, hvor sådanne køretøjer anvendes på visse terræner eller veje (jf. i denne retning dom af 28.11.2017, Rodrigues de Andrade, C-514/16, EU:C:2017:908, præmis 36).
- 32 I det foreliggende tilfælde er det ubestridt, at det omhandlede køretøj på det tidspunkt, hvor det væltede og således påførte José Luis Núñez Torreiro nogle skader, blev anvendt som transportmiddel.
- 33 En sådan anvendelse henhører derfor under begrebet »færdsel med køretøjer« som omhandlet i artikel 3, stk. 1, i direktiv 2009/103.
- 34 Den omstændighed, at det omhandlede køretøj, da det væltede, kørte på et militært træningsanlæg, hvortil der ikke var adgang for ikke-militære køretøjer, og i et område på dette terræn, som ikke var egnet til færdsel med hjulkøretøjer, således som det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, kan ikke påvirke denne konklusion og begrænser derfor ikke den lovpligtige forsikring, der følger af bestemmelsen.
- 35 En ordning som den i hovedsagen omhandlede medfører, at omfanget af den lovpligtige forsikrings dækning gøres afhængig af karakteren af det terræn, hvorpå motorkøretøjet anvendes. Den gør det nemlig muligt at begrænse rækkevidden af den almindelige lovpligtige forsikring, som

medlemsstaterne har pligt til at indføre i national ret i medfør af artikel 3, stk. 1, i direktiv 2009/103, og følgelig den beskyttelse, som pligten tilsigter at give ofrene for ulykker forvoldt af motorkøretøjer ved anvendelse af sådanne køretøjer i bestemte områder eller på bestemte veje.

- 36 Henset til ovenstående betragtninger skal det første og det andet spørgsmål besvares med, at artikel 3, stk. 1, i direktiv 2009/103 skal fortolkes således, at den er til hinder for en national ordning såsom den i hovedsagen omhandlede, som giver mulighed for at udelukke skade, der indtræffer i forbindelse med kørsel med et motorkøretøj på veje eller områder, der ikke er »egnet til færdsel«, fra den lovpligtige forsikrings dækning med undtagelse af veje eller områder, der, selv om de ikke er egnede til færdsel, alligevel er »til offentlig brug«.

Det tredje spørgsmål

- 37 Med det tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret i det væsentlige oplyst, om artikel 3, stk. 1, i direktiv 2009/103 skal fortolkes således, at den er til hinder for en national ordning såsom artikel 1, stk. 6, og artikel 7, stk. 1, i lov om erstatningsansvar og forsikring for motorkøretøjer, sammenholdt med artikel 2, stk. 2 og 3, i bekendtgørelsen om lovpligtig forsikring, som udelukker skade, der følger af anvendelse af køretøjer inden for rammerne af sportsaktiviteter, industri- eller landbrugsarbejde, anvendelse i havne og lufthavne eller som led i udførelsen af industri- eller landbrugsarbejde eller i forbindelse med en forsætlig forbrydelse, fra den lovpligtige forsikrings dækning.

- 38 I denne forbindelse bemærkes, at det følger af Domstolens faste praksis, at der er en formodning for, at de spørgsmål om EU-rettens fortolkning, som den nationale ret har forelagt på baggrund af de retlige og faktiske omstændigheder, som den har ansvaret for at fastlægge – og hvis rigtighed det ikke tilkommer Domstolen at efterprøve – er relevante. Domstolen kan kun afvise at træffe afgørelse om en anmodning om præjudiciel afgørelse fra en national ret, såfremt det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af EU-retten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, når problemet er af hypotetisk karakter, eller når Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, der er nødvendige for, at den kan foretage en saglig korrekt besvarelse af de forelagte spørgsmål (dom af 20.7.2017, *Piscarreta Ricardo*, C-416/16, EU:C:2017:574, præmis 56 og den deri nævnte retspraksis).

- 39 I det foreliggende tilfælde fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at den af José Luis Núñez Torreiro lidte skade følger af en ulykke, der involverede et militært hjulkøretøj af typen »Aníbal«, som kørte i et område på et militært træningsanlæg, der var beregnet til bæltekøretøjer. Tvisten i hovedsagen vedrører derfor ikke anvendelsen af dette køretøj inden for rammerne af sportsaktiviteter, industri- eller landbrugsarbejde, anvendelse i havne og lufthavne eller i forbindelse med en forsætlig forbrydelse.

- 40 Under disse omstændigheder fremgår det klart, at den fortolkning af artikel 3, stk. 1, i direktiv 2009/103, der blev anmodet om inden for rammerne af det tredje spørgsmål, savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, og at dette spørgsmål derfor skal afvises fra realitetsbehandling.

Sagsomkostninger

- 41 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Sjette Afdeling) for ret:

Artikel 3, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/103/EF af 16. september 2009 om ansvarsforsikring for motorkøretøjer og kontrollen med forsikringspligtens overholdelse skal fortolkes således, at den er til hinder for en national ordning såsom den i hovedsagen omhandlede, som giver mulighed for at udelukke skade, der indtræffer i forbindelse med kørsel med et motorkøretøj på veje eller områder, der ikke er »egnet til færdsel«, fra den lovpligtige forsikrings dækning med undtagelse af veje eller områder, der, selv om de ikke er egnede til færdsel, alligevel er »til offentlig brug«.

Underskrifter